

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ УКРАЇНИ»

Галузь знань		050 «Соціальні та поведінкові науки»		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність		052 «Політологія»		Семестр		3	
Освітньо-професійна програма		«Політологія»		Тип дисципліни		обов'язкова	
Факультет		Економіки та менеджменту		Кафедра		Філософії та соціально-політичних наук	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
	6	180	Лекцій 30	Семінарських занять 30	Практичних занять -	Лабораторних занять -	Самостійна підготовка 120

ВИКЛАДАЧІ

Стешенко Наталія Леонідівна, steshenconatalia@gmail.com

Кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціально-політичних наук ДДМА.
Відмінник освіти України.
Досвід роботи – понад 30 років.
Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 3 монографій з актуальних проблем суспільно-політичного життя.
Провідний лектор з дисциплін: «Історія України та української культури», «Видатні особистості в історії України», «Методика і техніка політологічних досліджень», «Історія політичної думки України», «Політична культура», «Технології виборчих кампаній»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Історія України та української культури», «Всесвітня історія», «Видатні особистості в історії України»
Постреквізити	«Політичні еліти і лідерство», «Політична культура»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми**Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)**

- знання ідейно-політичного потенціалу минулого, кращих зразків політичної думки (ЗК01);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку політичної думки України (ЗК07);

Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції

- здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки (СК01);
- здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки (СК02);
- здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування (СК05);
- здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень з історії політичної думки України для фахівців та нефахівців (СК09).

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН01. Розуміти етапи розвитку, етичні та правові засади політичної думки України.

ПРН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку політичної думки України, знати її цінності та досягнення.

ПРН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

ПРН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ПРН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень з історії політичної думки України фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація

Навчальна дисципліна «Історія політичної думки України» посідає одне з провідних місць у системі політологічної освіти. Підготовка висококваліфікованого фахівця у сфері політології передбачає глибоке знання ідейно-політичного потенціалу минулого, кращих зразків політичної думки; виховання повноправного громадянина України, який здатен вільно орієнтуватися в суспільному житті, усвідомлювати свою роль та відповідальність перед суспільством і державою. Вивчення курсу формує у здобувачів вищої освіти систему логічно завершених базових знань з історії політичної думки України, адекватних їм умінь та навичок.

Мета

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія політичної думки України» є формування компетентностей в галузі знань вітчизняної історії, зокрема, вивчення соціально-політичного контексту утворення авторських концептів, оригінальних текстів та текстів інтерпретаційних, ідеологічної складової та практичної направленості громадсько-політичної діяльності політичних мислителів України; визначення законів процесу формування предмету політичної науки її розвитку в Україні в соціально-історичному та формально-логічному аспектах; формування загальних основ та системи суспільно-політичних знань, сучасного політичного мислення, почуття патріотизму, національної гідності у майбутніх політологів, а також набуття навичок застосування зазначених компетентностей у професійній діяльності

Формат

Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Політична думка України з давніх часів до кінця XIX ст.						
1	Предмет навчального курсу «Історія політичної думки України»	15	4/1	4		7/14
2	Владні відносини і релігійно-політична думка Київської Русі	15	2	2		11/15
3	Становлення демократичного світорозуміння в історії української політичної думки (XIV–XVIII ст.)	15	3/1	3		9/14
4	Формування і утвердження українського лібералізму (кінець XVIII – середина XIX ст.)	15	2	2/1		11/14
5	Михайло Драгоманов – основоположник політичної науки України	15	2	2/1		11/14
6	Розвиток суспільно-політичних ідей на західноукраїнських землях (О. Терлецький, І. Франко, А. Шептицький)	15	2	2		11/15
Змістовий модуль 2 Українська політична думка XX – початку XXI ст.						
7	Осмилення національно-державницької ідеї в революційну добу української історії	15	3/1	3		9/14
8	Український націонал-комунізм: спроби поєднання національної ідеї з більшовизмом	15	2	2		11/15
9	Феномен міжвоєнної української еміграції. Теоретичні підходи до питання відновлення української державності	15	2	2/1		11/14
10	Зародження новітніх поглядів і підходів у розвитку політичної думки повоєнної української еміграції	15	2	2		11/15
11	Суспільно-політичні погляди українських дисидентів-шістдесятників і передумови формування вітчизняної політології	15	2	2/1		11/14
12	Політична наука і освіта в сучасній Україні	15	4/1	4		7/14
Усього годин		180	30/4	30/4		120/172

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Agis Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горбатенко В. П., Остапенко М. А., Горбатенко І. А. <i>Історія політичної думки в Україні</i> : навч. посіб. К. : МАУП, 2007. 128 с. 2. <i>Історія політичної думки</i> : навч. енцикл. слов.-довід. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2014. 765 с. 3. <i>Історія політичної думки</i> : підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.; 2-е вид., перероб. і доп. Львів : Новий Світ-2000, 2017. Т. 2.: XX – початок XXI ст. 598 с. 4. <i>Історія політичної думки України</i> / за заг. ред. Н. Хоми ; І. Вдовичин, І. Вільчинська, Є. Перегуда та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2017. 632 с. 5. Кресіна І. О. <i>Українська національна свідомість і сучасні політичні процеси (етнополітичний аналіз)</i>: монографія. К. : Вища школа, 1998. 392 с. 6. Мироненко О. М., Горбатенко В. П. <i>Історія вчень про державу і право</i>: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2010. 456 с. 7. <i>Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи</i> : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін. Львів: Вид-во «Новий Світ-2000», 2016. Т. 1. 516 с. 8. <i>Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи</i> : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2017. Т. 2. 535 с. 9. <i>Політична наука в Україні. 1991–2016</i> : у 2 т. Т. 1. Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І. Ф. Кураса ; редкол.: О. Рафальський (гол.), М. Кармазіна, О. Майборода. К. : Парлам. вид-во, 2016. 656 с. 10. <i>Політологічний енциклопедичний словник</i> / упоряд. В. П. Горбатенко; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. 2-е вид., доп. і перероб. К. : Генеза, 2004. 736 с. 11. <i>Політологія</i> : навч. енцикл. слов.-довід. / наук. ред. Н. М. Хома ; В. М. Денисенко, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2014. 779 с. 12. <i>Політологія</i> : підручн. для вищ. навч. закладів / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. К. : Видавничий центр «Академія», 2001. 528 с. 13. <i>Політологія</i>: підручн. для вищ. навч. закладів / за заг. ред. канд. філос. наук Ю. І. Кулагіна, д-ра іст. наук, проф. В. І. Полуріза. К. : Альтерпрес, 2002. 612 с. 14. <i>Правові основи розвитку сучасних політичних систем: досвід та перспективи</i>: монографія / Скрипнюк О. В., Василевич Г. О., Пархоменко Н. М. та ін.; передм. Ю. С. Шемшученка та Г. О. Василевича. К. : Вид-во «Юридична думка», 2013. 290 с. 15. <i>Прикладна політологія</i>: навч. посіб. / за ред. В. П. Горбатенка. К. : ВЦ «Академія», 2008. 472 с. (Серія «Альма-матер»). 16. Рябов С. Г. <i>Політична наука в Україні XXI століття: стан та перспективи розвитку</i>: дослідження. К. : Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. 103 с. 17. Стойко О. М. <i>Трансформація політичних інститутів у сучасних перехідних суспільствах</i>: монографія. К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2016. 416 с. 18. <i>Сучасна політична лексика</i> : енцикл. слов.-довід. / за наук. ред. Хоми Н. М. ; І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2015. 396 с. 	Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 19. Академічна наука: становлення і розвиток дослідницьких установ та напрямів досліджень. <i>Політична наука в Україні. 1991–2016</i> : у 2 т. Т. 1. Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / редкол. : О. Рафальський (гол.), М. Кармазіна, О. Майборода. К. : Парлам. вид-во, 2016. С. 325–380. 20. Горбатенко В. П. <i>Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика</i>. К. : Генеза, 2006. 400 с. 21. Горбатенко В. П. Проблеми розвитку політичної науки і освіти в Україні. <i>Суспільно-політичні процеси</i>. 2016. Вип. 4. С. 303–306.
--------------------	--	----------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	мін-тах бал.	Тиж день	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	20-40	1-14	Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
2	Написання статті, реферату	10-20	1-14	Здобувач здатний продемонструвати достатній рівень опанування основних положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки
3	Контрольна робота №1	10-15	7	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем першого змістового модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
4	Контрольна робота №2	10-15	14	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем другого змістового модулю, що відповідають програмним

				результатам навчання з дисципліни
5	Тестове семінарське завдання №1, №2	5-10	4/10	Здобувач виконує теоретичне завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1 та №2
Поточний контроль		55-100	1-14	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого змістових модулів курсу, що відповідає програмним результатам навчання з дисципліни
Підсумковий контроль. Екзамен		55-100	15	Здобувач продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого змістових модулів курсу, що відповідає програмним результатам навчання з дисципліни
Усього		55-100		Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності +0,5*оцінка підсумкового контролю
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності
		для екзамену	для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Історія політичної думки України»

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScvpuxZucGYL7MMMZhTbeYmRRXV2bxSnS0WbebCa71zBiYzfw/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0&gxids=7628>